

Panium - Bilang Isa

Kabanata Labing-isa

Jeff Pippenger

2025-02-25

Sa ilang panahon na, nakatuon ang ating pansin sa nakatagong kasaysayan ng Daniel 11:40, at nitong mga nagdaang linggo, inakay ng Panginoon ang ating pagsasaalang-alang tungo sa talatang 27:

At ang mga puso ng dalawang haring ito ay nakatuon sa paggawa ng kasamaan, at magsasalita sila ng kabulaanan sa iisang dulang; ngunit hindi ito magtatagumpay, sapagkat ang wakas ay darating pa sa takdang panahon. Daniel 11:27.

Noong una, hindi ako tiyak sa mga detalye—kung kailan, saan, at sinu-sino ang naupo sa hapag na iyon, na nagsasalita ng kasinungalingan sa isa't isa—ngunit ang mga tanong na ito ay kasalukuyang sinusuri. Sa mga nakaraang ilang Sabat, nakagawa ako ng ilang pagkakamali habang pinag-aaralan ko ang mga linyang ito. Gayunman, sa pamamagitan ng pinaniniwalaan kong providensiyal na pamamatnubay, ang mga alyansang kinakatawan sa mga talatang 13–15, na sinasagisag ng Caesarea Philippi, ay nagsimulang mahayag. Bagaman may ilang bahagi na nangangailangan pa ng pagpipino, naniniwala ako na iniangat ng Panginoon ang Kanyang kamay mula sa mga talatang ito upang ihayag ang kanilang kahulugan.

Ang pagkaunawang ito ay tumining kaagad pagkatapos ng pulong sa Zoom noong nakaraang Sabbath. Isang linggo bago iyon, lubos akong naantig sa masalimuot na paglalangkap ng mga kasaysayan sa mga talata 10–15. Sumulat at nagpadala ako ng isang text message sa iilang tao na nagbabalankas ng aking mga kaisipan at humiling na maibahagi ko ang mga ito sa gabi ng Biyernes. Sinisikap kong isaayos ang mga isyu sa loob ng mga talatang iyon, na nakatitiyak na mayroong isang lubhang malalim na kabuluhan. Mayroon nga, ngunit hindi iyon ang una kong ipinanukala. Sa kabila ng aking mga pagkatisod sa nakalipas na isang linggo at kalahati habang nakipagbuno ako sa siping ito, kinikilala ko ang isang pamilyar na probidensiya. Ang Panginoon ay nag-aalis ng selyo sa isang natatangi, napakahalagang katotohanan. Kapag lubos nang naibunyag at naitabi ang sangkap na pantao, ang katotohanang binuksan ng Leon mula sa lipi ni Juda ay napatutunayang higit pang malalim kaysa sa aking naunawaan.

Talatang Ikalima hanggang Ikasiyam

Si Putin, bilang hari ng timog, ay sumasalamin kay Ptolomeo, at magtatagumpay si Putin sa digmaan sa Ukraina, sa gayo'y tinutupad ang talatang 11. Sa kasaysayan, tinupad ng tagumpay ni Ptolomeo IV Filopator sa Labanan sa Raphia ang talatang ito, na nagpauna sa nalalapit na tagumpay ni Putin. Ang mga talatang 5–9 ay naglalarawan ng isang kasaysayan na nagpapauna sa 1,260-taóng paghahari ng Kapapahan (538–1798) sa masusing detalye. Ang mga detalyeng ito ay paulit-ulit nang napag-aralan sa nakaraan, kaya dito itatampok ko ang isang palatandaang propetiko na natupad sa mga talatang 5–9 at umalingawngaw sa panahong mula 538 hanggang

1798.

Nagsimula ang panahong ito sa isang kasunduan sa pagitan ng kahariang Ptolemaic sa timog at ng kahariang Seleucid sa hilaga, na pinagtibay sa pamamagitan ng pagbibigay ng hari sa timog ng kanyang anak na babae bilang asawa sa hari sa hilaga. Ang pagsasanib na ito ang nagpasimula ng pitong-taong yugto na nagtapos nang salakayin ng hari sa timog ang hilaga, binihag ang hari sa hilaga at dinala sa Egipto, at ang nabihag na hari ay kalaunan ay namatay matapos mahulog mula sa isang kabayo.

Isang Nalabag na Kasunduan

Ang pagsalakay ay nag-ugat sa isang nilabag na kasunduan. Matapos magsimula ang pitong-taong panahon, isinantabi ng hilagang hari ang kaniyang unang asawa upang pakasalan ang timugang prinsesa at matiyak ang kasunduan. Pagkaraan, itinakwil niya ang timugang asawa at muling iniluklok ang kaniyang unang reyna. Dahil dito, naudyukan ang unang reyna na ipapatay ang timugang reyna at ang kaniyang pangkat, na ikinagalit ng angkan ng timugang reyna sa Ehipto.

Sa pamamagitan ng propetikong pagkilatis, ang pitong taon ay maaaring makita bilang dalawang yugto na tig-tatlong taon at kalahati, gaya ng inilalarawan ng tatlong taon at kalahati bago at pagkatapos ng krus na, kapag pinagsama, ay kumakatawan sa sanlinggo kung kailan ipinagtibay ni Cristo ang tipan. Ang tatlo't kalahati ay kinikilala rin sa pitong ulit na sumpang isinatuparan sa hilagang kaharian ng Israel mula 723 BK hanggang 1798. Ang pitong ulit na iyon ay hinati sa dalawang yugto na tig-1,260, na ang 538 ang gitnang punto. Ang mga paglalarawang ito ng pitong nahahati sa dalawang yugto na tig-tatlo't kalahati ay hindi nagkataon; ito ay may layunin.

Sa paghahati ng linggo kung kailan pinagtibay ni Cristo ang tipan, ang krus ang kumakatawan sa gitna; at sa gayon, tinutukoy nito si Cristo na nagpahayag ng mensahe nang personal sa loob ng tatlo't kalahating taon, na sinundan ng Kaniyang mga alagad na nagpahayag ng mensahe sa gayunding panahon. Sa pitong panahon laban sa hilagang kaharian, hinahati ng 538 ang kasaysayan sa isang yugto na ang paganismo ay yumurak sa santuwaryo at sa hukbo, na sinundan ng papalismo na yumurak sa santuwaryo at sa hukbo sa gayunding panahon. Sa simbolismong propetiko, ang “pito” ay kinakatawan ng tatlo at kalahati, na siya namang kinakatawan ng apatnapu't dalawang buwan, tatlo't kalahating araw o taon, isang libo dalawang daan at animnapu, dalawang libo limandaang dalawampu, at isang panahon, mga panahon, at kalahati ng isang panahon. Sa konteksto, ang lahat ng mga bilang na ito ay maaaring ipagpalit-palit.

Ang kasunduang napagkasunduan sa pagitan ng Kahariang Ptolemaiko, na pinamumunuan ng mga inapo ni Ptolemy I (isang heneral ni Alejandro Magno) na namamahala sa Ehipto, at ng Imperyong Seleucid, na pinamumunuan ng mga inapo ni Seleucus I (isa pang heneral ni Alejandro) na namamahala sa malaking bahagi ng Gitnang Silangan, kabilang ang Sirya, ang nagwakas sa Ikalawang Digmaang Sirya noong 253 BK. Nagsimula ang digmaan pitong taon bago nito, noong 260 BK. Pitong taon matapos pinagtibay ang kasunduan, ito ay nilabag noong 246 BK.

Labing-apat na taon, hinati sa dalawang pitong-taong yugto. Ang unang kalahati ay pakikidigma at ang ikalawang kalahati ay kapayapaan. Ang labing-apat na taóng ito ay nagsisimula sa Ikalawang Digmaang Sirya at nagwawakas sa Ikatlong Digmaang Sirya. Ang ganitong uri ng simetriya sa

kasaysayan ay lalong tumitingkad sa pagkilalang ang kasaysayang ito ay inilarawan sa mga talatang lima hanggang siyam ng kabanatang labing-isa. Ang kasunduan at ang paglabag dito ang pokus ng mga talata at ng kasaysayang tumupad sa mga ito.

Ito ay tumutugma sa pamamayani ng Kapapahan mula 538 hanggang 1798. Malapit sa katapusan ng panahong iyon, pumasok si Napoleon Bonaparte sa isang kasunduan sa Vaticano. Dahil sa pagbanggit ni Napoleon sa paglabag ng Vaticano sa Kasunduang Tolentino noong 1797, ipinadala niya si Heneral Berthier noong 1798 upang bihagin ang Papa. Namatay ang Papa sa Pransiya noong 1799. Ang 1,260-taong panahong ito ay binibigyang-detalye sa mga talatang 31-39.

Ang kasaysayan ng mga talata 5-9 ay kahalintulad ng sa mga talata 31-39, na nagbibigay ng dalawang saksi sa loob ng Daniel 11. Parehong linya ay nagtataglay ng magkakaparehong mga palatandaang propetiko, na nagbubunyag ng dinamika sa pagitan ng mga hari ng timog at hilaga. Bawat yugto ay sinasagisag ng tatlo at kalahating taon, na nagwawakas sa pagwawagi ng hari ng timog, sa pagdakip niya sa hari ng hilaga, at sa pagdadala niya sa hari ng hilaga tungo sa lupain ng timog, kung saan parehong namamatay ang dalawang hari ng hilaga. Sa kapwa pagkakataon, gaya ng sinasabi ng teksto, bumabalik ang hari ng timog na may mga samsam:

At kaniyang dadalhing bihag sa Egipto ang kanilang mga diyos, kasama ng kanilang mga prinsipe, at ng kanilang mga mahalagang sisidlang pilak at ginto; at siya'y magtatagal ng higit pang mga taon kaysa sa hari sa hilagaan. Daniel 11:8.

Para kay Ptolemy, ito ay kayamanang dating sinamsam ng hari sa hilaga; para kay Napoleon, ito naman ang mga yaman ng Vatican na kinulimbat at dinala sa Pransiya. Ang dalawang patotoong ito ay nagpapahiwatig na ang kamatayan ng hari sa hilaga ay sinasagisag ng pagkahulog mula sa kabayo. Sa Apocalipsis 17, ang babaeng nakasakay sa hayop ay kumakatawan sa Simbahang Katoliko:

At dinala niya ako sa Espiritu sa ilang; at nakita ko ang isang babaeng nakaupo sa isang hayop na kulay iskarlata, puspos ng mga pangalan ng kapusungan, na may pitong ulo at sampung sungay. Apocalipsis 17:3.

Ang hayop na kaniyang sinasakyan ay ang United Nations. Inilarawan ng Apocalipsis 17 ang kaniyang panunumbalik sa kapangyarihan matapos ang nakamamatay na sugat noong 1798. Bilang ikawalong kaharian, muli niyang pinaiiral ang kaniyang paghahari, na sinasagisag ng pagsakay sa hayop:

At ang babaeng iyong nakita ay yaong dakilang lungsod, na naghahari sa mga hari ng lupa. Apocalipsis 17:18.

Ang nakamamatay na sugat noong 1798 ay inilarawan nang pauna sa mga talata 5-9, nang ang hari sa hilaga ay nahulog mula sa kabayo at namatay. Ang dalawang linyang ito sa Daniel 11 ay paralelo sa mga talata 41-45. Ang batas ng Linggo sa Estados Unidos, na tinutukoy sa talata 41, ay pasimula ng huling pagsakay ng papado sa hayop—isang panahong sinasalamin sa dalawang linyang ito. Kapag binanggit ni Ellen White na “marami sa kasaysayan” na natupad sa Daniel 11 “ay mauulit,” ang mga talata 5-9 at 31-39 ay nagtutugma sa mga talata 41-45.

Tanging Talatang Apatnapu

Mula sa talata 31 hanggang 45, tanging talata 40 lamang ang nasa labas ng propetikong panahon na tatlo at kalahating araw. Kumakatawan ito sa isang natatanging kasaysayan sa loob ng huling ikatlong bahagi ng 45 talata ni Daniel. Sa talata 16, nalalahad ang kasaysayan ng paganong Imperyal na Roma sa pamamagitan ng apat na pinuno—sina Pompey, Julius Caesar, Augustus Caesar, at Tiberius Caesar. Ang tagumpay ni Augustus sa Labanan sa Actium noong 31 BC ang nagpasimula sa 360-taóng paghahari ng Imperyal na Roma, na tumutupad sa “panahon” sa talata 24:

Papasok siya nang mapayapa maging sa pinakamatabang mga dako ng lalawigan; at gagawin niya ang hindi nagawa ng kaniyang mga magulang, ni ng mga magulang ng kaniyang mga magulang; ipamamahagi niya sa kanila ang dambong, ang samsam, at ang mga kayamanan: oo, at magbabalak siya ng kaniyang mga pakana laban sa mga katibayan, hanggang sa isang panahon. Daniel 11:24.

Pagkaraan ng Actium, ginawang lalawigan ng Roma ang Ehipto noong 30 BK. Makaraan ang tatlong daan at animnapung taon, noong 330, inilipat ni Constantino ang kabisera ng imperyo mula sa Roma patungo sa Constantinopla. Ang “panahong” ito ay makahulang tumutugma sa 1,260 taon ng pamamahala ng Kapapahan at sa 7 taon ng mga talata 5-9.

Mula sa talata 16, namamayani ang paganong Imperyal na Roma hanggang sa talata 30, na sumasaklaw sa pakikipag-alyansa ng mga Macabeo sa Roma at sa angkan ni Cristo. Gayunman, ang mga talata 16-30 ay tumutugma sa mga talata 31-39 at 41-45. Kaya, sa huling 30 talata ng Daniel 11, lumilitaw ang isang magkakatumang linya ng propesiya, maliban sa talata 40, kung saan ang "panahon ng wakas" ay minarkahan noong 1798 at 1989.

Maliban sa ilang maliliit na pagbubukod sa mga talata 2 at 3—kung saan ang panghuli sa walong pangulo ay lumilipat sa pagkontrol sa sampung hari ng Nagkakaisang mga Bansa—ang unang dalawang talata ay umaayon sa talata 40, na kumakatawan sa batas ng Linggo at sa paglipat mula sa ikaanim tungo sa ikapito at ikawalong mga kaharian. Ang mga talata 3 at 4 ay umaayon sa talata 45 at Daniel 12:1, na inilalarawan ang pag-angat at pagbagsak ng kahariang Griyego, na kahalintulad ng pagkakatatag at pagbagsak ng kapapahan sa mga talata 41 hanggang Daniel 12:1. Kapwa ang babae at ang halimaw na kanyang sinasakyan ay nagwawakas na walang tutulong, na nagbabalangkas sa pasimula at sa wakas ng Daniel 11 sa labas ng kasaysayang inilalarawan ng talata 40. Si Alejandro Magno ay sumasagisag sa Nagkakaisang mga Bansa, na nakikiapid sa patutot ng Tiro (ang Hari sa Hilaga mula sa talata 41 pasulong), na siya ring halimaw at dragon.

Mga Talatang Siyam at Sampu

Nagtatapos ang mga talatang 5–9 sa panahon ng wakas noong 1798, samantalang tinutukoy ng talatang 10 ang 1989. Kaya, ang pagitan ng mga talatang 9 at 10—mula 1798 hanggang 1989—ay kumakatawan sa nahayag na bahagi ng talatang 40, na nagpapasimula sa nakatagong kasaysayan nito. Upang linawin: halos bawat talata sa Daniel 11 ay sumasalamin sa pamumuno ng kapapahan mula 538 hanggang 1798. Sinasaklaw ng talatang 40 ang 1798 hanggang sa batas ng Linggo sa

Estados Unidos. Ang mga talatang 6–9 ay tipo ng panahon ng kapapahan, samantalang ang talatang 10 ay nagbabadya ng pagbagsak ng Unyong Sobyet noong 1989. Kaya, sumasaklaw ang mga talatang 11–15 mula 1989 hanggang sa batas ng Linggo, gaya ng kinakatawan sa mga talatang 16, 31, at 41.

Ang talatang 40 ay nahahati sa dalawang bahagi. Ang una, mula 1798 hanggang 1989, ay nagsisimula at nagtatapos sa isang “panahon ng wakas.” Ang ikalawang bahagi ay nagsisimula noong 1989, kung saan nagtatapos ang unang bahagi. Tinutukoy ng mga talatang 1 at 2 ang isang pagkakasunod-sunod ng mga pangulo na nagsimula noong 1989, na umaayon sa ikalawang bahagi ng talatang 40. Minamarkahan ng talatang 11 ang pagsisimula ng digmaan sa Ukraine noong 2014, samantalang itinatampok ng talatang 12 ang mga kahihinatang idinudulot ng nagwaging hari sa timog sa kaniyang sarili. Ang talatang 13 ay nalalapit na sa katuparan, ngunit dito mapapansin natin na ang talatang 11 ay nasa loob ng ikalawang bahagi ng talatang 40—pagkatapos ng 1989, subalit bago ang batas ng Linggo (talatang 41).

Ang mga talata 13–15 ay tumutukoy sa Labanan sa Panium noong 200 BK, ang taóng kung kailan nagsimulang umimpluwensiya ang paganong Roma sa mga usaping pantao, na may kaugnayan sa nasabing labanan. Yamang ito’y naganap bago pa man ang pagpasok ni Pompey sa Jerusalem sa talata 16, nagbibigay ito ng makasaysayang patunay na nagpapakilala sa talata 41 bilang ang batas sa Linggo sa Estados Unidos.

Bawat linyang propetiko at ang katuparang makasaysayan nito sa Daniel 11 ay nakapaloob alinman sa kasaysayan ng talatang 40 (1798 hanggang sa batas ng Linggo) o mula sa talatang 41 hanggang sa Daniel 12:1. Sa 45 talata, ang mga talatang 1, 2, 7-15, at 40 (kabuuang labindalawa) ay naaangkop sa takdang-panahon ng talatang 40 kapag inilalatag sa paraang linya-sa-linya. Nahahati ang talatang 40 sa dalawang bahagi noong 1989. Ang mga talatang 1, 2, at 10-15 ay tumutugma sa ikalawang kalahati nito. Ang mga talatang 1 at 2 ay tinutunton ang linya ng mga pangulo sa kasaysayan ng halimaw na mula sa lupa, samantalang ang mga talatang 10-15 ay naglalarawan ng tatlong digmaang proxy na isinaayos ng hari sa hilaga (ang kapangyarihang papal) mula 1989 hanggang sa batas ng Linggo. Nagsisimula ang tatlong digmaang proxy sa Estados Unidos, na tinukoy sa talatang 40 bilang "mga karwahe, mga sasakyang-dagat, at mga mangangabayo".

Magpapatuloy tayo sa susunod na artikulo.